

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Idrætsinstitutionen Motalagade, Motalagade 6, 8200 Aarhus N
Dagtilbuddets navn	Christiansbjerg dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Pædagogisk leder fra anden afdeling i dagtilbuddet Fem pædagogiske medarbejdere Forældrerepræsentant Dagtilbudskonsulent
Dato for tilsynsmødet	10. oktober, 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	5
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	8
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er:

Fasthold pædagogisk praksis

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning.

Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner: *Fasthold pædagogisk praksis*

Det anbefales at dagtilbuddet fastholder arbejdet med at etablere og videreudvikle pædagogiske læringsmiljøer, der favner brede børnefællesskaber, tilrettelægges ud fra børnenes perspektiv og med plads til mangfoldighed.

Det anbefales at der arbejdes videre med hvornår materialer og læringsaktiviteter gøres tilgængelige i udemiljøet for vuggestuebørnene.

Sproglige læringsmiljøer: *Juster pædagogisk praksis*

Det anbefales at sikre at der foretages sprogvurderinger ved fire år, på alle børn med dansk som andetsprog.

Det anbefales systematisk at følge den sproglige udvikling hos børn med dansk som andetsprog, ex. ved hjælp af redskaber som ex. Før- sprog 0-2år, Sprogtrappen, TRAS og Sprogvurderinger ved 3 og 4 år.

Forældresamarbejde: *Fasthold praksis*

Det anbefales at fastholde det konstruktive forældresamarbejde og samarbejde om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er: *Fasthold pædagogisk praksis*

1. Konklusioner fra observationen

Vuggestue: Personalet igangsætter aktiviteter med en fantastisk energi. De hjælper børnene og guider dem med at udføre aktiviteterne. Personalet viser interesse og værdsætter det børnene leger, og de er hele tiden opmærksomme på at være behjælpelig med at løse problemer. Personalet er positive og indgår i interaktioner på en varm og kærlig måde. De skaber muligheder for børnene for at lege alene eller i nærheden af et andet barn eller en voksen. Personalet er gode til at forstå børnenes non-verbale signaler og reagerer passende på børnenes forskellige følelser. Personalet er meget opmærksomme og modtagelige for børnenes initiativ til fysisk kontakt. Der anvendes positive metoder til at støtte børnenes adfærd og personalet har altid passende forventningen til både, hvad de kan stille af krav til børnene, men også hvad de kan forvente at børnene kan selv.

Børnehave: Personalet er hele tiden opmærksomme på at hjælpe børnene med at udvikle nye færdigheder og de bruger gerne sig selv. Personalet er meget opmærksomme på at give individuel vejledning, både når børnene er i gang med aktiviteter og når de er i fri leg. Der er en afslappet hjemlig stemning på stuen. Personalet udviser varme og respekt for børnene og deres initiativer. De guider børnene og støtter dem både i deres verbale og nonverbale udtryk. Personalet tilbyder muligheder for at børnene kan arbejde både i aktiviteter og i legen. Vi ser under hele observationen børn, der har en positiv social adfærd overfor hinanden og personale, der understøtter adfærden. Der er en meget stor hensyntagen til hinanden på stuen. Børnene kender reglerne på stuen og følger dem. Personalet har meget stor opmærksomhed på børnene, deres følelser, på børnenes relationer og på de aktiviteter, som børnene er fordybet i. Der er altid hensigtsmæssige forventninger til børnene. Vi ser ingen konflikter på stuen, hverken mellem børnene eller mellem børn og voksne.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Medarbejder fortæller, at det er et struktureret hus, hvor der arbejdes i mindre grupper, og at der tages individuelle hensyn ift. barnets nærmeste udviklings zone.

Forældrerepræsentant fortæller at kunne genkende dette billede. Der opleves et tilhørsforhold til stedet, også hos de børn der er gået ud og startet i skole.

Det drøftes hvordan den høje kvalitet kan fastholdes i en periode, hvor der ikke er daglig ledelse, og hvordan der videndeles med nye ansatte og vikarer i huset. Her anvendes bl.a. vejledning i praksis. Ift. fastansættelser er der udarbejdet en beskrivelse af de praktiske ting, der er vigtige at vide, og der opfordres til at læse Nest- bogen. En vigtig del af ansættelsessamtalerne handler om det fundament og værdigrundlag der arbejdes ud fra.

Dagtilbudsleder fortæller at personalegruppen virker til at kende deres behov, og at der tages kontakt til ledelse ift. at få den understøttelse, der er behov for.

Det drøftes hvilke tiltag der gribes til, hvis der er dage hvor det er vanskeligt at skabe ro. Der opleves en høj faglighed hvor der ofte diskuteres pædagogik på personalemøder. Kollegial feedback er et vigtigt element i samarbejdet, hvilket medvirker til, at det er nemmere at handle mere bevidst og struktureret i

situationer der kan være pressede. Der er en forståelse af, at det er tilladt at bede om hjælp hos hinanden, og det opfattes som en styrke. Kerneværdien og de grundlæggende normer er den samme i hele huset, og så kan der være mindre variationer på de forskellige stuer.

Medarbejderne udtrykker at der er flere fordele ved at være et fuldintegreret hus. Der opstår spejling imellem børnene og der ses en omsorgsfuldhed, hvor de store passer på de små. Den kultur der etableres, skaber en sammenhæng i huset. Der er en opmærksomhed på, at de børn der starter i huset som tre-årige, kan have nogle andre behov, end de treårige der er startet i huset som vuggestuebarn. Det opleves som en spændende udfordring at skulle rumme det store aldersspænd. Forældrekendskabet og kendskabet til børnene er stort.

Medarbejderne fortæller, at der prioriteres en tidlig indsats hos børn i udsatte positioner. Der udarbejdes en handleplan og den justeres i takt med at der sker en udvikling hos barnet. Hvis der er behov for yderligere tiltag, benyttes trivselsmøderne. Når der opstår perioder hvor børn befinder sig i en udsat position, udtrykkes en opmærksomhed på at rykke tættere på barnet og familien. Medarbejderne sparrer med hinanden internt og afholder møder med familierne for at udfolde og få flere perspektiver på barnet.

Personalet laver observationer hos hinanden, hvis der er behov, og der er forskellige mødefora hvor særlige indsatser på børn deles kollegialt. Pædagogisk leder bruges ofte til sparring ift. forskellige problematikker.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales at dagtilbuddet fastholder arbejdet med at etablere og videreudvikle pædagogiske læringsmiljøer, der favner brede børnefællesskaber, tilrettelægges ud fra børnenes perspektiv og med plads til mangfoldighed.

- Det anbefales at der arbejdes videre med hvornår materialer og læringsaktiviteter gøres tilgængelige i udemiljøet for vuggestuebørnene.

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er:
Juster pædagogisk praksis

1. Konklusioner fra observationen

Vuggestue: Personalet er lydhøre overfor børnenes interesser og taler med både børnegrupper og det enkelte barn om det, som de er optaget af. Der er mange uformelle samtaler med børnene både i aktiviteter og rutine situationer. Personalet tilgodeser børnenes forskellige sproglige niveau. Der er stor opmærksomhed på at udvide børnenes ordforråd, og ofte understøttes der med lyde og fagter. Personalet responderer på både verbal og nonverbal kommunikation. De voksne involverer børnene i hinandens snakke. De voksne er opmærksomme på børnenes spørgsmål og stiller spørgsmål, som

børnene viser interesse i. Ved højtlesning stilles relevante spørgsmål, og henvises til billederne, så også de mindste har mulighed for at svare.

Børnehave: Personalet benytter en bred vifte af ord og introducerer nye spændende temaer. Der er mange samtaler med rigtig god turtagning. Der tales både om legen, om rutiner, om i dag, går og i morgen, om Vestereng og om børnenes familier. Børnene opfordres også løbende til at kommunikere med hinanden. Personalet viser interesse og glæde ved bøger og er engageret i både stemme og udtryk, når der læses passende bøger, der relaterer til børnene fx at drille/ skubbe. Personalet viser positiv interesse, når et par piger fx vælger at kigge i en Barbiebog i stedet for at deltage i højtlesning med de øvrige børn. Der er et bredt udvalg af bøger tilgængelig i et hyggeligt "læse-hjørne" på stuen. Der er både billeder og skrift på væggene, og alfabetet på væggen bruges flittigt, når børnene opfordres til at skrive deres eget navn på det, de producerer

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Medarbejderne fortæller, at der er en voksende andel af familierne der har andet modersmål end dansk. Dette stiller nye krav til medarbejderne ift. forældresamarbejde, sprogunderstøttelse mv. Derudover opleves også en mere varieret familiegruppe end tidligere.

Hos de børn der har et begrænset dansk sprog, er der en særlig fokus på at understøtte børnene sprogligt i rutinesituationer. Medarbejderne fortæller, at det kan være et godt sted at starte, da det er konkret og knytter sig til helt basale behov som toilet, spisning, og det er meningsfuldt at lære at udtrykke disse behov sprogligt.

Dagtilbudsleder understreger, som det også fremgår af observationerne, at der er en grundlæggende høj kvalitet i personalets sproglige strategier med børnene, og at der arbejdes bevidst med det fysiske sproglige læringsmiljø, der bruges aktivt i hverdagen. Der foretages sprogvurderinger ved tre år, og der opstår en opmærksomhed under samtalen på, at der også skal foretages sprogvurderinger ved fire år.

Medarbejderne fortæller, at nogle børn kan have behov for mere ro for at komme til orde. I de tilfælde opdeles børnegruppen, så betingelserne for at de enkelte børn kan øve sig sprogligt, højnes bedst muligt. Dagtilbudsleder oplever, at den sproglige understøttelse af børnene, er integreret i hverdagens praksis og at der differentieres imellem børn på forskellige sproglige udviklingstrin.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales at sikre at der foretages sprogvurderinger ved fire år, på alle børn med dansk som andetsprog.
- Det anbefales systematisk at følge den sproglige udvikling hos børn med dansk som andetsprog, ex. ved hjælp af redskaber som Før- sprog 0-2år, Sprogtrappen, TRAS og Sprogvurderinger ved 3 og 4 år.

Forældresamarbejde

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er:

Fasthold praksis

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

*”For at sikre et nystartet barns trivsel samt gøre forældrene trygge, prioriterer vi særligt dialogen ifbm. opstarten. Vi afholder derfor både et intromøde inden barnet begynder i institutionen, og derefter et opfølgende møde typisk efter to-tre måneder. Møderne har det formål at gøre alle parter trygge og gøre os i stand til at give børnene den bedst mulige opstart. Det er også på disse møder eventuelle problemstillinger afklares og derved kan hjælpe pædagogerne på vej til den bedste tilgang til barnet. Der afholdes desuden statusudviklingssamtaler inden barnet bliver tre år og inden barnet bliver seks år.”
(Fra afdelingens hjemmeside, 2024).*

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældreårsrepræsentant fortæller, at der er et velfungerende uformelt samarbejde mellem personale og forældre i hverdagen hvor daglige informationer bliver videregivet. Der er en oplevelse af, at personalet har en nysgerrighed på at forstå flere perspektiver, og en faglig nysgerrighed ift. at forstå, hvad der er til gavn for børnene.

Medarbejdere fortæller, at der formelt er introsamtaler, 3. mdrs. samtaler, Samspilssamtaler, og at det derudover altid er muligt at få en samtale, hvis der er behov. Den uformelle kommunikation prioriteres højt, samt at information om børn altid videregives til forældrene. Det praktiseres også at kontakte forældrene pr. telefon, hvis der er behov. Der er en opmærksomhed på at forældrene skal gøres trygge. Det prioriteres derfor at have en tydelig forventningsafstemning inden barnet starter, hvor bl.a. trygheden kan etableres. Medarbejdere beskriver, at ærlighed og tydelighed prioriteres højt, samt at være lyttende og tryghedsskabende i relation til forældrene. Det uddybes at der differentieres imellem forældrene, ift. deres forskellige behov for kommunikation.

Forældreårsrepræsentant fortæller, at det er en god oplevelse, af at opstarte sine børn i huset, og fortæller at det er positivt, at der ikke er overgange imellem vuggestue og børnehave.

Medarbejder fortæller, at nye forældrene ofte er nysgerrige på, hvordan en fuldtintegreret institution fungerer, og der opleves generelt positive tilkendegivelser.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales at fastholde det konstruktive forældresamarbejde og samarbejde om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.